
La importància de l'atenció primària (1)

Xavier Bonfill

Director
Annals de Medicina

Hi va haver un abans i un després amb la declaració d'Alma-Ata fa quaranta anys i, en motiu d'aquest aniversari, hem volgut reflexionar sobre què va suposar aquella fita i els reptes que queden per davant. Per això, en el **Vidre i mirall** d'aquest número hi trobareu diverses aproximacions al voltant d'aquella declaració i, en el proper, ho complementarem amb unes aportacions més enfocades en el futur. En concret, en les propostes que hi ha ara mateix sobre la taula per tal que l'atenció primària jugui el paper que necessitem i que li pertoca. A **Roda...** podem llegir les propostes per reduir els errors de medicació derivats de les ordres verbals. Sens dubte, és difícil canviar una pràctica molt arrelada als serveis de salut d'àmbit hospitalari i residencial, però està clar també el risc que això pot comportar. La informatització de les prescripcions i de les intervencions a fer als pacients suposa una oportunitat per reduir al màxim les ordres verbals i per establir les condicions que minimitzin el seu risc quan són inevitables. En la mateixa secció també hi podem llegir una nova reflexió de Ramon Quilis sobre el dol com a procés adaptatiu. I a **Proves i evidències** hi trobem el report d'un estudi europeu en el qual va participar l'AQuAS per tal de millorar l'atenció de les persones grans que viuen a casa.

A **Sense amnèsia**, l'epònim ressenyat és el de l'anell de Puig Massana, que porta el nom del prestigiós cirurgià cardiovascular traspassat fa poc. També ens va deixar fa poques setmanes el Dr. Josep Esteve i Soler, prohom de la família Esteve, la qual, tant a través del laboratori que por-

ta el seu nom com de la fundació homònima, ha donat un suport actiu i permanent tant a l'Acadèmia com als *Annals*. Fèlix Bosch i Sergi Erill ens fan una semblança molt completa de les diverses i meritòries facetes de Josep Esteve. A **Clàssics**, Gaietà Permanyer i Joan M. V. Pons ens han traduït l'article de Iain Chalmers i Paul Glasziou, els quals des de fa anys vénen denunciant el malbaratament dels recursos dedicats a la recerca, com ho prova el gran nombre d'estudis que no aporten res més enllà de la confusió i de la distracció d'investigadors i de pacients. Fan alhora una sèrie de propostes per tal de reduir aquesta situació i aconseguir que els recursos destinats a la recerca s'inverteixin millor. De vegades, la reivindicació hauria de ser no tant més recursos per a la recerca, sinó gastar millor els existents. Finalment, en l'article "Deesses, sanadores i metgesses" podem resseguir de manera molt documentada i coherent el tortuós camí que les dones han hagut de seguir al llarg de la història per poder accedir i exercir la professió de metgessa en igualtat de condicions que els homes. S'ha avançat molt si tenim en compte d'on veníem però encara queda força camí per recórrer.

A **Fent de metge de salut pública i gestor de serveis** Josep Farrés fa un interessant repàs a la seva llarga trajectòria professional, ara recentment tancada, en diversos àmbits de la salut pública i de la gestió de serveis de salut i socials. Això li ha permès viure en primera persona les enormes transformacions que s'hi han anat fent en els darrers 40 anys.

Correspondència: Dr. Xavier Bonfill
Servei d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
C/ Sant Antoni M. Claret, 167
08025 Barcelona
Tel. 935 537 810
Fax 935 537 809
Adreça electrònica: xbonfill@santpau.cat